

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/344
KARAR NO : 2021/437
KARAR TR : 20/09/2021

ÖZET: Davalı TE A tarafından anla ma hükümlerine aykırı olarak fazla tahakkuk ettirildi i iddia edilen Rüzgar Enerji Santrali (RES) katkı payı bedelinin yerinde olmadığı nın tespiti istemiyle açılan davanın DAR YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : Z.T. Enerji Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret A. .
Vekilleri: Av.R.Ç., Av.H.Y.Ç., Av.R. R.Ö.
Davalı : Türkiye Elektrik İletim Anonim İrketi
Vekilleri: Av.M. D., Av. Ö.Ö.Ç.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili dilekçesinde, müvekkili İrketin, Çerçikaya Rüzgâr Enerjisi Santralını i letti ini, davalı ile ilgili Yönetmelik hükümleri do rultusunda yapılan yarı ma sonucunda, üretti i her bir kWh için davalıya 2,9-Kr ödemeyi taahhüt ederek Antakya2 skenderun-2 Elektrik İletim Hattından sisteme ba lantı hakkı kazandı nı; Yönetmelik hükümlerine göre davalı ile müvekkil İrket arasında Rüzgâr Enerjisi (RES) Katkı Payı Anla ması imzalandı nı, daha sonra bu sözleşmenin revize edildi ini; Anla ma'nın 3. maddesinde ve bu Anla ma'nın dayandı ı Yönetmeli in 9. maddesinde belirtilen esaslara göre hesaplanacak katkı payının, tesisin bir yıllık elektrik enerjisi üretimi üzerinden hesaplanan bir önceki yıla ait yıllık toplam RES katkı payı tutarının 15 Ocak günü saat 17:00'ye kadar TE A tarafından müvekkili İrket'e faturalanaca nı; ilgili formüle göre de erler yerle tirilerek hesap yapıldı nda Elektrik Enerjisi üretimi için müvekkilinin, 2020 Ocak ayında TE A tarafından düzenlenecek faturaya göre ödemesi gereken toplam RES Katkı Payı Tutarının KDV dahil olmak üzere 7.876.622,69 TL olması gerekti ini; ancak davalının, açık Anla ma hükümlerine aykırı ve keyfi bir yorum yaparak, Yönetmelik ve RES Katkı Payı Anla masındaki formülün mahiyetini de i tirdi ini, bir önceki yılın kümülatif TÜFE oranına bir puan ilave etmek suretiyle hesaplamaya ba ladı nı; davalının öngördü ü ekilde anla ma hükümlerinin yok sayılarak katkı payı hesabı yapılması halinde, birkaç yıl içerisinde müvekkilinin, o yıl elde etti i gelirin tamamını davalıya katkı payı adı altında ödemek zorunda kalaca nı; davalının, Anla maya ve Yönetmeli e aykırı bir yorum ve yöntemle hesapladı ı bedel üzerinden 24/01/2020 tarihli TEE2020015800189 numaralı KDV Dahil 17.059.634,64 TL bedelli e-faturayı düzenleyerek müvekkili İrket'e e-fatura sistemi üzerinden 24/01/2020 tarihinde; ayrıca faturaya ili kin üst yazı niteli indeki E.43192 no'lu yazısını da 30/01/2020 tarihinde ilette ini; müvekkilinin ihtarname ile faturaya itiraz etti ini; tutarının 7.876.622,69 TL olması gerekti ini TE A 'a bildirdi ini, fatura tutarının 9.183.011,94 TL'lik bölümünün, müvekkili tarafından düzenlenen 29/01/2020 tarih ve ZTE2020000000006 nolu iade faturası ile davalıya gönderildi ini; bununla birlikte, müvekkilinin, yasal hesaba göre ödemesi gereken, itiraz edilmeyen KDV dâhil 7.876.622,70 TL'yi davalıya ödedi ini, sorunun çözümü için yazı malar yapılmasına ra men davalının, anla ma hükümlerine göre yapılmı bulunan hesaplamayı kabul etmedi ini ifade ederek; TEE2020015800189 numaralı KDV Dahil 17.059.634,64 TL bedelli faturanın KDV dâhil

9.183.011,94 TL'lik kısmından müvekkilinin borcunun olmadığına tespitine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı TE A vekili cevap dilekçesinde, davanın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğunu ileri sürerek yargı yolu itirazında bulunmuştur.

II. UYU MAZLI AL K NBA VURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. **Ankara 11. Asliye Ticaret Mahkemesinin 11/03/2021 tarihli ve E.2020/415 sayılı kararı ile**, davaya bakmaya mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesiyle davalı tarafın görev itirazının reddine karar vermiştir.

4. Davalı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyu mazlı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyasının onaylı örneği ile birlikte Danıştay Başsavcılığına gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyu mazlı Çıkarılmasına İlişkin Danıştay Başsavcılığı Talebi

5. Danıştay Başsavcısı, açılan davanın idari yargı yerinde görülmesi gerektiğinden bahisle 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi gereğince, olumlu görev uyu mazlı çıkarılmasına, dosyanın Uyu mazlık Mahkemesi Başsavcılığına gönderilmesine karar vermiştir. Olumlu görev uyu mazlı çıkarılmasına ilişkin talebin ilgili kısımları şöyledir:

"Elektrik enerjisine ilişkin faaliyetleri, temel olarak "üretim", "iletim", "dağıtım" ve "ticaret" başlıkları altında toplamak mümkündür. Hizmetin kesintiye uğramasının alternatif maliyetleri çok yüksek olduğu için bütün bu faaliyetlerin bir koordinasyon içinde yürütülmesi şarttır. Bu amaçla, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile 2001 yılında kamu tüzel kişiliği halinde, darü ve mali özerkliğe sahip ve bu Kanun ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek, enerji piyasasını düzenlemek ve denetlemek üzere Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) kurulmuştur.

Elektrik piyasası faaliyetleri, 4628 sayılı Kanun ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuatında detaylı olarak düzenlenmiştir. 6446 sayılı Kanun'un 4. maddesi, elektrik piyasası faaliyetlerini, üretim, iletim, dağıtım, toptan veya perakende satım, ithalat ve ihracat ile piyasa iletim faaliyetleri olarak sıralamıştır. Kanun'da elektrik enerjisi "iletim" faaliyetinin münhasıran Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından yürütülebileceği düzenlenmiştir. Diğer faaliyetlerde ise, kamu tüzel kişilerinin yanında, özel hukuk tüzel kişilerinin de hizmetlerin yürütülmesine katılabileceği öngörülmüştür. Elektrik piyasası faaliyetlerinin yürütülmesinde kamu-özel ayrımı yapılmaksızın, kural olarak, lisans alınması zorunluluğu getirilmiştir. Bu itibarla, elektrik piyasası faaliyetlerinin, arz güvenliğini ve kamu hizmeti gerekliliklerini sağlayacak uyum içinde yürütülmesi adına düzenleme, denetleme ve kolluk faaliyetlerinde bulunmaları levhelerinin kamu gücüyle yerine getirildiği bir kamu hizmeti faaliyeti olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Davalı TE A, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 3. maddesine ve 20/02/2001 tarih ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa dayanılarak çıkarılan 05/02/2001 tarih ve 2001/2026 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca "Kırsal Devletin Tevakkülü" ekinde tebliğlandığı olup, sermayesinin tamamı Devlete ait, tüzel kişiliği ve sahip bir kamu kuruluştur. Elektrik iletim tesislerini işletme görevi elektrik enerjisi iletim faaliyetleri kapsamında TE A tarafından yürütülmektedir.

(Mülga) 4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 3. maddesinin 5. fıkrasında;

"Rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak üzere yapılmı veya yapılacak olan lisans ba vuruları kapsamında, bu Kanun ile 5627 sayılı Enerji Verimlili i Kanunu kapsamında Elektrik leri Etüt dairesi Genel Müdürlü ü tarafından yapılacak teknik de erlendirme ve ardından Kurum tarafından yapılacak de erlendirme sonucunda lisans almak için gerekli ko ulları sa layan ba vuru sahipleri belirlenir Yapılan belirleme sonucunda da aynı bölge ve/veya aynı trafo merkezi için birden fazla ba vurunun bulunması durumunda, bu ba vurular Kurum tarafından Türkiye Elektrik letim Anonim irketine gönderilir, Türkiye Elektrik letim Anonim irketi tarafından bu durumda olan ba vurular arasından sisteme ba lanacak olanı belirlemek için yarı ma yapılır Yapılan yarı mada, Türkiye Elektrik letim Anonim irketine i letmeye girdikten sonra yönetmelikle belirlenecek bir süre boyunca üretilecek kWh ba na ödenecek en yüksek katkı payını teklif ve taahhüt eden ba vuru sahibi belirlenerek yarı ma sonuçları Kuruma gönderilir. Lisans verilmesine ili kin tüm hak ve yetkiler Kurula aittir. Katkı payı gelirleri Türkiye Elektrik letim Anonim irketi tarafından münhasıran sisteme ba lanacak üretim tesisleri için gerekli iletim yatırımlarının finansmanında kullanılır. Yarı maya ve yarı ma sonunda belirlenen katkı payının ödenmesine ili kin usûl ve esaslar Türkiye Elektrik letim Anonim irketi tarafından hazırlanacak ve Kurum tarafından onaylanacak yönetmelikle düzenlenir" düzenlemesine yer verilmi ve bu hüküm do rultusunda, EPDK tarafından onaylanan, "Rüzgâr Enerjisine Dayalı Üretim Tesisi Kurmak Üzere Yapılan Lisans Ba vurularına li kin Yarı ma Yönetmeli i" (Yönetmelik) 22/09/2010 tarihli ve 27707 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e girmi tir.

Dosyanın incelenmesinden; davacının davaya konu Çerçikaya RES tesisi için yukarıda anılan Yönetmelik kapsamında, 2011 yılında yapılan yarı malara katılarak iletim sistemine ba lantı hakkı kazandı ı, yarı ma sonrasındaki sürecin; RES Katkı Payı Anla ması, Ba lantı Anla ması ve Sistem Kullanım Anla malarının imzalanmasından sonra ilk geçici kabulün yapılp üretime geçilmesi ekinde sürdü ü, davacı irket ile ile davalı TE A arasında, davacı irkete ait üretim tesisinin ilk ünitesinin geçici kabulünün yapıldı ı tarihten ba lamak üzere ve tüm tesisin geçici kabulünün yapıldı ı tarihten itibaren yirmi yıl süre boyunca TE A 'a ödenece i taahhüt edilen, rüzgâr enerjisine dayalı elektrik üretimi santrali (RES) katkı payı bedelinin ödenmesi konulu "RES Katkı Payı Anla ması"nın akdedildi i, davacının ilgili tesis için Lisans alarak faaliyetlerine ba ladı ı, yarı maya katılan ve kazanan irketlerle TE A arasında imzalanan anla ma gere ince, dava konusu RES katkı Payı Faturasının hesaplandı ı, dava konusu 23/01/2020 tarihli ve TEE 2020015800189 nolu, RES Katkı Payına ili kin KDV dahil 17.059.634,64 TL bedelli faturanın, sadece 7.876.622,70 TL'lik kısmının davacı tarafından davalı TE A 'a ödendi i, davacı tarafından, davalı TEA 'ın, taraflar arasında imzalanan 26/01/2012 tarihli RES Katkı Payı Anla ması ve ilgili yönetmelik hükümlerine aykırı ekinde hesaplama yaptı ı, bu hesaplamanın haksız ve hukuka aykırı oldu u ileri sürülerek, fazla tahakkuk ettirildi i iddia edilen KDV dahil 9.183.011,94 TL'lik kısmı için davacı irketin borçlu olmadı ının tesbiti istemiyle bu davanın açıldı ı, anla ılmı tir.

Uyu mazlıkta, dava konusu RES Katkı Payı Bedelinin mülga Rüzgar Enerjisine Dayalı Üretim Tesisi Kurmak Üzere Yapılan Lisans Ba vurularına li kin Yarı ma Yönetmeli inden kaynaklandı ı açık olup, bu konuda yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca yetkilendirilen TE A Genel Müdürlü ünce kamu hukuku alanında, kamu gücüne dayalı, re'sen ve tek yanlı olarak tesis edilen RES Katkı Payı bedellerinin tazmini için açılan davada yargısal denetimin, idari yargıda yapılması gerekti i sonucuna varılmı tir..."

III. BA SAVCILIK DÜ ÜNCES

6. Uyu mazlık Mahkemesi Ba kanlı nca 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısının da yazılı dü üncesi istenilmi tir.

7. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı, uyu mazlı in idari yargı yerince görüm ve çözümünün gerekti inden bahisle, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi gere ince yapılan ba vurunun kabulü gerekti i yolunda yazılı dü ünçe vermi tir. Yazılı dü üncenin ilgili kısmı öyledir:

"... (Mülga) 4628 sayılı Kanun'un 3. maddesinde; (...) " hükmüne yer verilmi tir. Bu hükme dayanılarak çıkarılan ve 22/09/2010 tarihli ve 27707 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Rüzgâr Enerjisine Dayalı Üretim Tesisi Kurmak Üzere Yapılan Lisans Ba vurularına li kin Yarı ma Yönetmeli i ile rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak üzere yapılmı lisans ba vurularından sisteme ba lanacak olanı/olanları belirlemek için yapılacak yarı maya ve yarı ma sonunda belirlenen RES Katkı Payının ödenmesine ili kin usul ve esaslar ile bu yarı maya katılacak tüzel ki ilerin yükümlülükleri düzenlenmi tir.

Dava konusu uyu mazlık, bir özel hukuk sözleşme mesinin uygulanmasından kaynaklanmayıp; Mülga 4628 sayılı Kanun'un 3. maddesi ile bu maddeye dayanılarak çıkarılan Yönetmelik ve Yönetmelik eklerinde yer alan teklif mektubu, taahhütname ve RES katkı payı anla ması hükümlerinin uygulanmasından kaynaklandı ndan, bu düzenlemelerin uygulanması hususunda yetkilendirilen, üstün ayrıcalıklara sahip olan, yükümlülükler rejimine tabi tutulan, sorumlulu u ve denetimi bir kamu otoritesi tarafından üstlenilen kamu hizmeti niteli indeki elektrik iletim faaliyetini yürüten TE A Genel Müdürlü ü tarafından, yine belirtilen mevzuat hükümleri kapsamında kamu gücüne dayalı, re'sen ve tek yanlı olarak tesis edilen i leme yönelik açılan davanın çözümünde idari yargı yerlerinin görevli oldu u sonucuna varılmı tir..."

IV. LG L HUKUK

8. Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve i lemlerinden do an zararı ödemekle yükümlü oldu u kurala ba lanmı ; 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde de, tam yargı davaları, idarenin eylem ve i lemlerinden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan davalar olarak tanımlanmı tır.

9. dari i lem ve eylemlerden do an zararların tazmini taleplerinin, 2577 sayılı Kanunu'nun 12 ve 13. maddeleri uyarınca, idari Yargı yerlerinde açılacak tam yargı davalarına konu edilmeleri, anılan Kanun hükümlerinin gere idir.

10. 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlı mın Te kilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Görev" ba lıklı 2. maddesinin birinci fıkrasının j bendi öyledir:

"(Ek: 4/6/2016-6719/4 md.) Elektrik üretim, iletim, da tım ve tüketim tesislerinin milli menfaatlere ve modern teknolojiye uygun ekilde kurulması ve i letilmesi için gerekli yükümlülükleri ile ilgili olarak inceleme, tespit, raporlama, proje onay ve kabul i lemleri yapmak üzere; ihtisas sahibi kamu kurum ve kurulu larını, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında da tım lisansı sahibi tüzel ki ileri veya özel hukuk tüzel ki ilerini görevlendirmek, yetkilendirmek veya bu tüzel ki ilerden hizmet satın almak ve bu tüzel ki ilerinin nitelikleri, yetkilendirilmesi, hak ve yükümlülükleri ile bu tüzel ki ilere uygulanacak yaptırımları ve di er hususları yönetmelikle düzenlemek."

11. 6446 sayılı Elektrik piyasası Kanunu'nun "Kapsam" ba lıklı 2. maddesi öyledir:

"(1) Bu Kanun; elektrik üretimi, iletimi, da tımı, toptan veya perakende satı tı, ithalat ve ihracatı, piyasa i letimi ile bu faaliyetlerle ili kili tüm gerçek ve tüzel ki ilerinin hak ve yükümlülüklerini kapsar."

12. 6446 sayılı Kanun'un "*Elektrik piyasası faaliyetleri*" ba lıklı 4. maddesi öyledir:

"(1) Piyasada, bu Kanun hükümleri uyarınca lisans almak ko uluyla yürütülebilecek faaliyetler unlardır:

- a) Üretim faaliyeti*
- b) letim faaliyeti*
- c) Da itim faaliyeti*
- ç) Toptan satı faaliyeti*
- d) Perakende satı faaliyeti*
- e) Piyasa i letim faaliyeti*
- f) thalat faaliyeti*
- g) hracat faaliyeti*

(2) Piyasada faaliyet gösterecek tüzel ki ilerin faaliyetlerinde uymaları gereken usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

13. 20/02/2001 tarihli, 2001/2026 sayılı Bakanlar kurulu kararı öyledir:

"Türkiye Elektrik Üretim, letim Anonim irketi'nin; Türkiye Elektrik letim Anonim irketi, Elektrik Üretim Anonim irketi ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim irketi unvanlı üç ayrı iktisadi devlet te ekkülü ekinde te kilatlandırılmasına ili kin ekli Karar'ın yürürlü e konulması; enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlı ı'nun 5/2/2001 tarihli ve 0330 sayılı yazısı üzerine, 233 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 5/2/2001 tarihinde kararla tırılmı tır."

14. 6446 sayılı Kanun'un "*letim faaliyeti*" ba lıklı 8. maddesi öyledir:

"(1) Elektrik enerjisi iletim faaliyeti, lisansı kapsamında münhasıran TE A tarafından yürütülür. TE A , bu Kanunla belirlenen faaliyetler dı nda bir faaliyetle i tigel edemez. letim faaliyetiyle birlikte yürütülmesi verimlilik artı ı sa layacak nitelikteki piyasa dı ı bir faaliyetin yürütülmesi Kurumun iznine tabidir. letim sistemi teknik ve teknik olmayan kayıplarını kar ılamak amacıyla ve yan hizmetler piyasası kapsamında elektrik enerjisi veya kapasitesi satın alınması veya kiralanması ile iletim sistemi teknik ve teknik olmayan kayıplarını kar ılamak için sözleşme ba lanan enerjinin, gerçekleştirilen nedenlerle fazlasının satı ı bu hükmün istisnasıdır.

(2) TE A 'ın görev ve yükümlülükleri unlardır:

a) Kurulması öngörülen yeni iletim tesisleri için iletim yatırım planı yapmak, yeni iletim tesislerini kurmak ve iletim sistemini elektrik enerjisi üretimi ve tedarikinde rekabet ortamına uygun ekilde i letmek ve gerekti inde iletim sisteminde ikame ve kapasite artırımı yatırımı yapmak.

b) Bu Kanun kapsamında yürüttü ü faaliyetlere ili kin tarife tekliflerini Kurumun belirledi i ilke ve standartlar çerçevesinde hazırlamak ve Kurumun onayına sunmak.

c) ebeke, dengeleme ve uzla tırma ve yan hizmetler hakkındaki yönetmeliklerin uygulanmasını gözetmek, bu amaçla gerekli incelemeleri yapmak, sonuçları hakkında Kuruma rapor sunmak ve gerekli tedbirlerin alınmasını talep etmek.

ç) Yük da itımı ve frekans kontrolünü gerçekleştirme, piyasa i letim lisansı kapsamında yan hizmetler piyasasını ve dengeleme güç piyasasını i letmek, gerçek zamanlı sistem güvenilirli ini izlemek, sistem güvenilirli ini ve elektrik enerjisinin öngörülen kalite ko ullarında sunulmasını sa lamak üzere gerekli yan hizmetleri belirlemek ve bu hizmetleri ilgili yönetmelik hükümleri do rultusunda sa lamak.

d) (Ek:25/11/2020-7257/33 md.)(1) letim sisteminin normal i letme ko ulları içerisinde i letilmesi ile i letme güvenli i ve bütünlü ü üzerinde risk olu turan durumlara ili kin olarak ba lantı ve sistem kullanım anla malarında düzenlenen sistem kullanım

ihlallerinin takibini yapmak, ihlal durumu tespit edilen tüzel ki ilere sistem kullanım anla masında düzenlenen cezai artları ve di er yaptırımları uygulamak.

e) letim sisteminde ikame ve kapasite artırımı yapmak.

f) Bakanlı ın kararı do rultusunda uluslararası enterkonneksiyon çalı malarını yapmak, iletim sistemine ba lı veya ba lanacak olan serbest tüketiciler dâhil tüm sistem kullanıcılarına ebeke i leyi ine ili kin mevzuat hükümleri do rultusunda e it taraflar arasında ayırım gözetmeksizin iletim ve ba lantı hizmeti sunmak.

(3) TE A 'ın mülkiyet ve i letme sınırı, iletim sistemine yapılan ba lantı noktasında ba lar. Üretim veya tüketim tesisinin iletim sistemine ba lantısının, bir ba ka üretim veya tüketim tesisine ait alt sahası üzerinden yapılması hâlinde ba lantı yapılan fiderin kullanım hakkı, i letme ve bakımı TE A 'a aittir. Ancak, TE A bu tür teçhizatların i letme ve bakımını ilgili üretim veya tüketim sahibi ki ilere bedeli kar ılı nda gördürebilir.

(4) TE A , Bakanlı ın uygun görü ü alınarak uluslararası enterkonneksiyon hatlarının ulusal sınırlar dı nda kalan kısmının tesisi ve i letilmesini yapabilir ve/veya bu amaçla uluslararası irket kurabilir ve/veya kurulmu uluslararası irketlere ortak olabilir ve bölgesel piyasaların i letilmesine ili kin organizasyonlara katılabilir.

(5) Üretim ve tüketim tesislerinin iletim sistemine ba lantısı için yeni iletim tesisi ve bu tesisin sisteme ba lanabilmesi için yeni iletim hatlarının yapılmasının gerekli oldu u hâllerde; bu tesislerin yapımı için TE A 'ın yeterli finansmanının olmaması veya zamanında yatırım planlaması yapılamaması durumlarında, söz konusu yatırımlar, bu tesise ba lantı talebinde bulunan tüzel ki i veya ki ilerce mü tereken yapılabilir veya finanse edilebilir. Yapılan yatırımın tutarı ilgili tüzel ki i veya ki iler ile TE A arasında yapılacak bir tesis sözleşmesi ile ba lantı ve sistem kullanım anla maları çerçevesinde iletim sistem kullanım bedelinden mahsup edilmek suretiyle geri ödenir. Geri ödeme süresi üretim ve tüketim tesisleri için en fazla be yıldır. Bu konuya ili kin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(6) TE A elektrik sistemi i letimine yönelik Kurulca düzenlenen usul ve esaslara uygun olarak bilgileri toplar, raporlar ve 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı Türkiye statistik Kanunu hükümleri çerçevesinde yayımlar.

(7) TE A iletim sisteminin i letilmesi için ihtiyaç duyulan telsiz sistemi de dâhil her türlü ileti im ve bilgi sistemleri altyapısını kurar ve i letir. Fiber optik kablo altyapısının bir kısmını, kendi faaliyetlerini aksatmayacak ekilde ilgili mevzuat çerçevesinde Kurum görü leri do rultusunda üçüncü ki ilere kullandırabilir.

(8) letim ebekesi dı nda, ulusal iletim sistemi için geçerli standartlara uygun olan ve üretim faaliyeti gösteren tüzel ki inin lisansı kapsamındaki üretim tesisi ile mü terileri ve/veya i tirakleri ve/veya serbest tüketiciler arasında özel direkt hat tesisi, TE A ile üretim faaliyeti gösteren tüzel ki i arasında yapılacak sistem kontrol anla ması ile mümkündür."

15. Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeli i'nin "Tanımlar ve kısaltmalar" ba lıklı 4. maddesinin (1) numaralı fıkrasının jj bendinde; Proje onay biriminin (POB): Elektrik tesislerinin, hesap ve raporlarını inceleyerek proje paftalarını onaylamak üzere görevlendirilmi Bakanlık birimini veya bu amaçla Bakanlık tarafından yetkilendirilen DS , TE A , TEDA , EDA , EÜA , OSB ve benzeri ihtisas sahibi kurum ve kurulu ları, ifade etmekte oldu u belirtilmi tir.

16. 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun mülga 3. maddesinin be inci fıkrası öyledir:

"Rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak üzere yapılmı veya yapılacak olan lisans ba vuruları kapsamında, bu Kanun ile 5627 sayılı Enerji Verimlili i Kanunu

kapsamında Elektrik İleri Etüt dairesi Genel Müdürlüğü tarafından yapılacak teknik de erlendirme ve ardından Kurum tarafından yapılacak de erlendirme sonucunda lisans almak için gerekli koşulları sağlayan ba vuruların sahipleri belirlenir. Yapılan belirleme sonucunda da aynı bölge ve/veya aynı trafo merkezi için birden fazla ba vurunun bulunması durumunda, bu ba vurular Kurum tarafından Türkiye Elektrik İletim Anonim İrketine gönderilir. Türkiye Elektrik İletim Anonim İrketi tarafından bu durumda olan ba vurular arasından sisteme ba lanacak olanı belirlemek için yarışma yapılır. Yapılan yarışma mada, Türkiye Elektrik İletim Anonim İrketine i letmeye girdikten sonra yönetmelikle belirlenecek bir süre boyunca üretilen kWh ba nı ödenecek en yüksek katkı payını teklif ve taahhüt eden ba vuru sahibi belirlenerek yarışma sonuçları Kuruma gönderilir. Lisans verilmesine ilkin tüm hak ve yetkiler Kurula aittir. Katkı payı gelirleri Türkiye Elektrik İletim Anonim İrketi tarafından münhasıran sisteme ba lanacak üretim tesisleri için gerekli iletim yatırımlarının finansmanında kullanılır. Yarışma ve yarışma sonunda belirlenen katkı payının ödenmesine ilkin usul ve esaslar Türkiye Elektrik İletim Anonim İrketi tarafından hazırlanacak ve Kurum tarafından onaylanacak yönetmelikle düzenlenir."

17. Davacı vekilince, RES katkı payı anlaşmasının imzalandığı belirtilmiş olup, söz konusu tarihte yürürlükte olan Mülga Rüzgâr Enerjisine Dayalı Üretim Tesisini Kurmak Üzere Yapılan Lisans Ba vurularına ilkin Yarışma Yönetmeliğinin "Amaç" başlıklı 1. maddesi öyledir:

"(1) Bu Yönetmeliğin amacı, 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu çerçevesinde, rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisini kurmak üzere yapılmış lisans ba vurularından aynı bölge ve/veya aynı trafo merkezi için birden fazla ba vurunun bulunması durumunda, sisteme ba lanacak olanı/olanları belirlemek için yapılacak yarışmanın ve yarışma sonunda belirlenen Rüzgâr Enerjisine Dayalı Elektrik Üretim Santrali Katkı Payının ödenmesine ilkin usul ve esasların belirlenmesidir."

18. "Kapsam" başlıklı 2. maddesi öyledir:

"(1) Bu Yönetmelik 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu çerçevesinde, rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisini kurmak üzere yapılmış lisans ba vurularından aynı bölge ve/veya aynı trafo merkezi için birden fazla ba vurunun bulunması durumunda sisteme ba lanacak olanı/olanları belirlemek için yapılacak yarışma ve yarışma sonunda belirlenen RES Katkı Payının ödenmesine ilkin usul ve esaslar ile bu yarışma katılacak tüzel kişilerin yükümlülüklerini kapsar."

19. "Dayanak" başlıklı 3. maddesi öyledir:

"(1) Bu Yönetmelik, 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin be ninci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır."

20. "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinin (1) numaralı fıkrasının; e bendinde, RES'in Rüzgâr Enerjisine Dayalı Elektrik Üretim Santralini ifade ettiği, f bendinde ise RES Katkı Payı'nın, Üretim tesisinin ilk ünitesinin geçici kabulünün yapıldığı tarihten başlamak üzere ve tüm tesisin geçici kabulünün yapıldığı tarihten itibaren yirmi yıl süre boyunca RES'te üretilen net elektrik enerjisi için TE A 'a kWh başına ödenecek bedeli ifade ettiği belirtilmiş olup, Yönetmeliğin "Uygulama Esasları" başlıklı ikinci bölümünde; yarışma katılımı, ba vuruların esasları, yarışma, yarışma sonrakileri ve illemler, RES katkı Payı, RES katkı payı anlaşmasına ilkin düzenlemeler yer almaktadır.

21. "RES katkı payı anla ması" ba lıklı 10. maddesi öyledir:

"(1) Lisans verilmesi EPDK tarafından uygun bulunan irket ile TE A arasında EPDK tarafından belirlenen süre içerisinde Ek-3'te yer alan RES Katkı Payı Anla ması imzalanır. RES Katkı Payı Anla masının imzalanabilmesi için, 8 inci maddeye göre belirlenen banka teminat mektubunun TE A 'a sunulması zorunludur. RES Katkı Payı Anla ması imzalanmazsa, TE A , ilgili irket tarafından kendisine sunulan banka teminat mektubunu irat kaydeder."

22. TE A Ana Statüsü'nün "Hukuki bünye" ba lıklı 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası öyledir:

"Bu Anastatü ile te kil olunan Türkiye Elektrik letim A. . (Te ekkül) tüzel ki ili e sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumlulu u sermayesiyle sınırlı bir ktisadi Devlet Te ekkülüdür."

V. NCELEME VE GEREKÇE

A. lk nceleme

23. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı nda, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 20/09/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin anılan Kanun'un 10/2 maddesinde öngörülen yöntemine uygun olarak yaptı ı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde aynı derece ba vuruda bulunması üzerine Danı tay Ba savcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyu mazlı ı çıkarıldı ı anla ılmaktadır. Usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ndan, görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli iyle karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

24. Raportör-Hâkim Ta kın ÇEL K'in, davanın çözümünde idari yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

25. Dava, davacı irket tarafından, davalı TE A ile imzalanan anla ma hükümlerine aykırı olarak tahakkuk ettirildi i iddia edilen 23/01/2020 tarihli ve TEE 2020015800189 nolu, RES Katkı Payına li kin KDV dahil 17.059.634,64 TL bedelli faturanın, fazla tahakkuk ettirilen KDV dahil 9.183.011,94 TL'lik kısmı için, irketlerinin borçlu olmadı ının tesbitine karar verilmesi istemi ile açılmı tır.

26. TE A ; tüzel ki ili e sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumlulu u sermayesiyle sınırlı bir iktisadi devlet te ekkülüdür. Elektrik enerjisi iletim faaliyeti, lisansı kapsamında münhasıran TE A tarafından yürütülür.

27. Somut olayda; her ne kadar, taraflar arasındaki RES katkı payı anla masının 5. maddesinde; *"Bu anla manın hükümlerinin uygulanmasından dolayı do acak veya çıkacak*

anla mazlıkların çözümüne Ankara Mahkemeleri ve cra Daireleri yetkilidir." ekinde bir düzenlemeye yer verilmi ise de, söz konusu düzenleme görev ya da yargı koluna ili kin olmayıp, mahkemelerin yer yönünden yetkisini belirlemeye yönelik bir düzenlemedir. Bu nedenle görevli yargı yerinin belirlenmesi açısından bir saptayıcılı ı bulunmamaktadır.

28. Önümüzdeki uyu mazlıkta; dava konusu RES katkı payı bedelinin, mülga Rüzgâr Enerjisine Dayalı Üretim Tesisi Kurmak Üzere Yapılan Lisans Ba vurularına li kin Yarı ma Yönetmeli i'nden kaynaklandı ı anla ılmakta olup, bu hususta yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca yetkilendirilen TE A Genel Müdürlü ünçe kamu hukuk alanında, kamu gücüne dayalı, re'sen ve tek yanlı olarak tesis edilen i leme kar ı açılan davada, RES katkı payı faturası bedelinin fazla hesaplandı ına/dolayısıyla tazminine ili kin davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmı tır.

29. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Danı tay Ba savcısınca yapılan ba vurunun kabulü ile davalı vekilinin görev itirazının reddine ili kin Ankara 11. Asliye Ticaret Mahkemesinin 11/03/2021 tarihli ve E.2020/415 sayılı kararının kaldırılması gerekmi tir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

A. Davanın çözümünde DAR YARGI YER N N GÖREVL OLDU UNA,

B. Danı tay Ba savcısınca yapılan BA VURUNUN KABULÜ ile davalı vekilinin görev itirazının reddine ili kin Ankara 11. Asliye Ticaret Mahkemesinin 11/03/2021 tarihli ve E.2020/415 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA,

20/09/2021 arihinde Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU ve Birol SONER'in KAR IOYU ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KAR IOY

Davalı TE A Ana Statüsünde de belirtildi i üzere; tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı bir ktsadi Devlet Te ekkülüdür. Te ekkül; EPK, K.H.K., ve bu Anastatü hükümleri saklı kalmak üzere özel hukuk hükümlerine tabiidir.

Türkiye Elektrik Kurumu (TEK), elektrik sektöründeki yapının yeniden düzenlenmesi amacıyla 1970 yılında çıkarılan 1312 sayılı Kanun ile kurulmu ; özelle tirme politikaları çerçevesinde, Bakanlar Kurulunun 12/08/1993 tarih ve 93/4789 sayılı Kararı ile, Türkiye Elektrik Üretim - letim A. . (TE A) ve Türkiye Elektrik Da ıtım A. . (TEDA) adı altında iki ayrı ktsadi Devlet Te ekkülü olarak yeniden yapılandırılmı ve 1994 yılında tüzel kişiliklerine kavu mu lardır.

Davalı TE A 'ın ana statüsünde özel hukuk hükümlerine tabi oldu u açıkça düzenlenmi tir.

Açıklanan tüm bu nedenlerle, davacı ile davalının özel hukuk hükümlerine tabi olduklarının tartışılmaz oldu u gibi, dosyaya ibraz edilen sözleşme ve protokollerin incelenmesinde, davalının ana statüsünde özel hukuk hükümlerine tabi olacanın açıkça düzenlenmesi ve somut olayda taraflar arasındaki ihtilafın TTK hükümlerine göre çözümlenmesi gerekti i, bu nedenlerle davaya bakmakla görevli yargı yerinin Adli Yargı oldu u anlaşılmakla Sayın Ço unlu un somut olayda görevli yargı yerinin dari Yargı oldu u yönündeki kararına katılmıyoruz.20/09/2021

Üye
Ükrü BOZER

Üye
Mehmet AKSU

Üye
Biol SONER